

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van CVO Lino te Lommel

Hoofdstructuur CVO

	Instellingsnummer	44339
	Instelling	CVO Lino
directeur		Patricia MOSTMANS
adres		Mudakkers 25 - 3920 LOMMEL
telefoon		011-54.67.96
fax		011-80.09.83
e-mail		info@cvolino.be
website/URL		www.cvolino.be
	Bestuur van de instelling	113944 - Scholengroep 15 Limburg Noord te KOERSEL
adres		Sint-Margrietstraat 13 - 3582 KOERSEL
	Consortium	127291 - Consortium volw Limburg Noord vzw te HASSELT
Adres		Universiteitslaan lokaal H 5/29 3 - 3500 HASSELT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	28/03/2011, 29/03/2011, 30/03/2011, 31/03/2011, 04/04/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	04/04/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	05/05/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Hilde Vandeurzen
	Teamleden	Robert Vandeput Carine Steverlynck (afwezig door ziekte)
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Opleidingen in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN HET CENTRUM	7
4. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	8
4.1 SVWO – Handel – Bedrijfsbeheer (Modulair)	8
4.2 SVWO – Nederlands tweede taal – Nederlands richtgraad 1 en 2	9
4.3 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 – Duits richtgraad 1	9
4.4 SVWO – Talen richtgraad 1 en 2 – Duits richtgraad 2	11
4.5 SVWO – Talen richtgraad 1 en 2 – Engels richtgraad 1 en 2	12
5. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	14
5.1 Personeelsbeheer	14
5.2 Professionalisering	14
5.3 Materieel beleid	15
5.4 Welzijn	15
5.5 Curriculum	15
5.6 Begeleiding	17
5.7 Evaluatie	17
6. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	18
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	21
7.1 Wat doet het centrum goed?	21
7.2 Wat kan het centrum verbeteren?	22
7.3 Wat moet het centrum verbeteren?	22
8. ADVIES	23
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	23

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het centrum heeft een breed onderwijsaanbod met opleidingen uit elf studiegebieden van het niveau secundair volwassenenonderwijs en een specifieke lerarenopleiding. Naast opleidingen ICT en Talen/NT2, die samen 73 % van het huidige aanbod beslaan, biedt het centrum ook opleidingen aan uit de harde en zachte sector. Het centrum beschikt over vestigingsplaatsen in Lommel, Overpelt, Beverlo en Leopoldsburg en bedient zijn publiek momenteel vanuit tien lesplaatsen.

Tijdens de doorlichting heeft de inspectie vijf opleidingen onderzocht uit de studiegebieden Talen R1-R2 en Handel. De twee opleidingen NT2, die ook deel uitmaakten van de focus voor de doorlichting, werden niet geëvalueerd wegens ziekte van de vakinspecteur NT2. Op één opleiding na, voldoen de opleidingen aan de kwaliteitseisen van de overheid.

De opleidingen Engels richtgraad 1 en 2 en Duits richtgraad 1 zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De kwaliteit van de opleiding Engels richtgraad 1 is zeer goed: het onderwijsleerproces en de evaluatie getuigen van inzicht in een vaardigheidsgerichte aanpak en een grote cursistgerichtheid. Het onderwijsleerproces in de opleiding Duits richtgraad 1 is functioneel en afgestemd op de interesses van het cursistenpubliek. De evaluatie voldoet, maar er is ruimte voor verbetering. Alhoewel de kwaliteit van de opleiding Engels richtgraad 2 in zijn totaliteit voldoet, zijn de doelgerichtheid van het onderwijsleerproces en de evaluatie sterk leerkrachtgebonden. De kwaliteit van deze opleiding kan dus sterker gewaarborgd worden.

De opleiding Duits richtgraad 2 voldoet in zijn totaliteit niet aan de kwaliteitseisen van de overheid, wat te wijten is aan de samenstelling van cursisten uit modules Threshold 2 A/B, 3 A/B en 4 A/B. Ondanks de geleverde inspanningen zijn het cursusmateriaal en de evaluatie onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen van de drie opeenvolgende modules. Het centrum onderzoekt best welk traject qua duur, moeilijkheidsgraad of oriëntering beter afgestemd is op zowel de noden van het cursistenpubliek als de vooropgestelde leerplandoelstellingen.

De kwaliteit van de opleiding Bedrijfsbeheer voldoet, maar de doelgerichtheid van de tweede module kan worden opgedreven. Hiervoor is vakoverleg aangewezen. Het centrum bereikt met de cursisten goede leerresultaten maar volgt de outputresultaten van de afgestudeerde cursisten nog niet systematisch op.

Het centrum heeft de laatste jaren inspanningen geleverd om via zijn interne kwaliteitszorgsysteem (IKZ) en besluitvormingskanalen te zorgen voor meer structuur en participatie. Het sterk uitgebouwde systeem van participatieorganen, werk- en vakgroepen geeft het personeel voldoende mogelijkheden om mee vorm te geven aan de werking van het centrum. De leerkrachten zijn tevreden over het besluitvormingsproces en de interne communicatie. Ze ervaren ook dat vestigingsplaatsen sterker naar elkaar zijn toegegroeid, al verdient dit proces blijvende aandacht.

Het vakinhoudelijke overleg verloopt gestructureerd, maar niet alle leerkrachten maken deel uit van een vakgroep. Het centrum zoekt best oplossingen om leerkrachten in kleinere afdelingen zoals Bedrijfsbeheer vakinhoudelijk te ondersteunen. Voor de Talen voorziet het centrum in zowel taaloverstijgend als -specifiek overleg en bevorderen de degelijke verslagen een goede informatiedoorstroming. De vakgroep kan nog sterker wegen op de onderwijskwaliteit door systematischer te reflecteren over het doelenkader en werk te maken van de geplande expertise-uitwisseling van cursusmateriaal en evaluatieopdrachten.

Het centrum heeft al een weg afgelegd op het vlak van interne kwaliteitszorg. De zorg voor kwaliteit verloopt sinds enkele jaren gestructureerd onder leiding van een deeltijdse coördinator IKZ. Het personeel werd betrokken bij de diverse fasen van de IKZ-werking.

Op basis van een toekomstvisie voor het centrum en zelfevaluatie werden verbeterpunten gedetecteerd, geprioriteerd en opgenomen in actieplannen die de werking van de werk- en vakgroepen aansturen. Daarnaast bundelt een kwaliteitshandboek de beschikbare uitgeschreven procedures, taken en verantwoordelijkheden van het centrum. De uitvoering van de geplande evaluatie zal het centrum toelaten om zijn systeem van IKZ te beoordelen en gericht bij te sturen. De doeltreffendheid van het IKZ-systeem kan verhoogd worden door sterker te focussen op de kwaliteit van het kernproces en nog systematischer gebruik te maken van relevante data als kwaliteitsindicator.

Het centrum is zich ervan bewust dat het voor belangrijke keuzes staat voor zijn onderwijsaanbod. Het heeft aan de hand van relevante data een degelijke analyse gemaakt van de evolutie van zijn eigen aanbod in relatie tot het aanbod van het consortium. De strategische keuzes en doelstellingen die daaruit voortvloeien, werden opgenomen in het beleidsplan 2010-2011 en staan in het teken van een rationeel en meer vraaggestuurd onderwijsaanbod. Ze sporen met de beleidsopties van de overheid. Het centrum staat nu voor de uitdaging om zijn aanbod vorm te geven volgens de geformuleerde doelstellingen.

Het centrum wil zijn huidige aanbod sterker afstemmen op de maatschappelijke noden. Op dit moment bedient het centrum via zijn samenwerking met een aantal gemeentelijke diensten een aantal specifieke doelgroepen. Het centrum doet er goed aan om de mogelijkheden op dat vlak verder te verkennen en uit te bouwen. Het centrum heeft ook pogingen ondernomen om zijn aanbod te diversifiëren, maar ervaart het beslissingsproces binnen het consortium op dit vlak eerder als remmend dan stimulerend.

Voor de begeleiding van nieuwe leerkrachten heeft het centrum een transparante procedure uitgewerkt om zijn nieuwe leerkrachten te begeleiden. De uitvoering ervan ligt in handen van de mentor, de directeur en de vakgroepverantwoordelijken. De informatie over organisatorische en praktische aspecten is helder. Alhoewel het centrum oog heeft voor vakinhoudelijke begeleiding, kan dat aspect nog sterker worden uitgebouwd en opgevolgd.

Samenvattend kunnen we stellen dat het centrum werk heeft gemaakt van de uitbouw van een participatieve organisatiestructuur en van een systeem van interne kwaliteitszorg. De aanstelling van een coördinator IKZ, het gebruik van actieplannen om de vak- en werkgroepen aan te sturen en de interne communicatie zijn sterk ondersteunend. Het centrum heeft zinvolle strategische keuzes bepaald voor de invulling van zijn toekomstige aanbod op basis van gerichte data-analyse.

In een volgende fase is het belangrijk dat het centrum de gemaakte keuzes evalueert in termen van daadwerkelijke impact en ze bijstuurt. Om de efficiëntie van zijn werking te verhogen is het belangrijk dat het centrum nog sterker focust op de kwaliteit van het onderwijsleerproces. Een sterkere integratie van het algemene beleid en de interne kwaliteitszorg zal ook de gezamenlijke doelgerichtheid van het centrum verhogen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Opleidingen in de focus

Opleiding per niveau	
SVWO	Handel
	Bedrijfsbeheer
SVWO	Nederlands tweede taal
	Nederlands tweede taal richtgraad 1
	Nederlands tweede taal richtgraad 2
SVWO	Talen richtgraad 1 en 2
	Duits richtgraad 1
	Duits richtgraad 2
	Engels richtgraad 1
	Engels richtgraad 2

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Onderwijs
Curriculum
Onderwijsaanbod

3. KENMERKEN VAN HET CENTRUM

- vier vestigingsplaatsen en tien lesplaatsen
- onderlinge afstand vestigingsplaatsen of afstand tot de hoofdschool méér dan 10 km
- de vestigingsplaats Lommel ligt dichtbij de grens
- gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur
- recente wissels in de samenstelling van het directieteam

4. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opleidingen volgende vaststellingen op:

4.1 SVWO – Handel – Bedrijfsbeheer (Modulair)

Voldoet

Vaststellingen:

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt.
- Het centrum organiseert dit schooljaar de opleiding Bedrijfsbeheer enkel in Lommel; de voorbije jaren was dit ook het geval in Beverlo. Uit de eindevaluaties van Beverlo blijkt dat sommige cursisten niet over de aangewezen basiskennis van het Nederlands beschikten.
- Opmerkelijk is dat met het stoppen van de beide lesgevers het aantal cursisten drastisch is teruggelopen en dat er geen formele vakgroepvergaderingen waren.
- Dit schooljaar was het centrum genooddaakt om de leerkracht die gestart was met de opleiding na 1 maand te vervangen. Niet evident, temeer daar deze afdeling net overschakelde op het nieuwe structuurschema en het nieuwe leerplan. Bovendien kan deze leerkracht niet terugvallen op een vakgroep.
- Het centrum kan van de voorbije vier schooljaren goede leerresultaten voorleggen. De inschrijvingen waren goed, de uitval was aanvaardbaar en de slaagcijfers lagen hoog. Dit schooljaar ligt het aantal inschrijvingen duidelijk lager, is na de eerste module de uitval beperkt en blijft het slaagcijfer hoog.
- Het centrum heeft niet de gewoonte om de outputresultaten van afgestudeerde cursisten op te volgen. Ook de tevredenheidsenquêtes bij de cursisten worden niet systematisch georganiseerd. Het centrum volgt de outputresultaten van afgestudeerde cursisten in de opleiding Bedrijfsbeheer best systematisch op.
- Het centrum organiseert de opleiding op jaarbasis en plaatst de modules in een sequentiële volgorde. Samen met het nieuwe leerplan stelt dit de didactische aanpak van de leerkracht voor het realiseren van de leerplandoelstellingen voor een nieuwe uitdaging.
- Het centrum dient er wel voor te zorgen dat de leerkracht en de cursisten elke les kunnen beschikken over een klaslokaal met de materiële voorzieningen zoals het leerplan aangeeft.
- Het centrum werkt leerplangericht. De jaarplanning is goed afgestemd op de basiscompetenties van het leerplan, maar vermeldt in de eerste module niet het opstellen en het analyseren van de boordtabel (ratio-analyse) en het gebruiken van de handels- en betalingsdocumenten, al werd dit laatste wel behandeld. Omdat de opleiding gebruik maakt van een handboek volgt de jaarplanning niet helemaal de volgorde van het leerplan. Maandelijks worden de vorderingen aangeduid op de jaarplanning.
- Het centrum bewaakt de onderwijstijd bij de planning van de lessen. Toch mag een verplaatsing van een les of een eindevaluatie niet ten koste gaan van de onderwijstijd van een volgende module. De cursisten worden geïnformeerd over de maximumfactuur.
- Door het sequentieel organiseren van de twee modules van de opleiding en door het systematisch volgen van het handboek werden de leerplandoelstellingen van de eerste module sterk theoretisch behandeld en volgt de praktische toepassing in de tweede module. De opleiding moet uiteindelijk resulteren in het opstellen van een ondernemingsplan. Voor het uitvoeren van de praktische opdrachten dienen de cursisten te kunnen beschikken over de aanwezige ICT-voorzieningen.

- Het centrum besteedt tijdens het onderwijsproces nog geen aandacht aan de sleutelvaardigheden van het leerplan en dient hiervoor dringend een inspanning te leveren.
- De les verloopt in een constructieve sfeer, er is een vlotte interactie tussen de lesgever en de cursisten en de creatieve ondernemingszin wordt beslist gestimuleerd. Hoewel een smartboard het onderwijs ondersteunt, ontbreken in dit klaslokaal de noodzakelijke ICT-voorzieningen voor de cursisten, hetgeen de kwaliteit van de opleiding sterk hindert. Ook de inkleding van het klaslokaal straalt de ondernemings sfeer niet uit.
- Tijdens de opleiding maakt het centrum ook gebruik van didactisch materiaal dat door VIA (Vlaanderen in Actie) en het Agentschap ondernemen werd ontwikkeld. Het centrum heeft niet de gewoonte om gastsprekers uit te nodigen, zoals het leerplan suggereert en gebruikt geen elektronisch leerplatform.
- Het centrum stelt een combinatie van permanente evaluatie en een eindevaluatie voorop.
- De huidige criteria voor de permanente evaluatie kunnen best vervangen worden door de na te streven sleutelvaardigheden in combinatie met tussentijdse opdrachten of taken. Groepswerk, dat o.m. de zin voor samenwerking tot uiting laat komen, wordt niet toegepast, zelfevaluatie evenmin.
- De eindevaluatie van de eerste module daarentegen is valide. De vragen zijn doorgaans afgestemd op de leerplandoelstellingen en laten toe een oordeel te vellen over het bereiken van de basiscompetenties van het leerplan. Toch kan de vraagstelling voor sommige basiscompetenties worden bijgesteld. Dit is o.m. het geval voor het berekenen en het interpreteren van ratio's, het herkennen van verschillende soorten inkomsten, het commercieel handelen en het beheren van leveringen en voorraden. Een modelantwoord met een puntenverdeling is beschikbaar.
- De evaluatie van de tweede module is nog niet doordacht: er is geen intentie om met tussentijdse (groeps)opdrachten te werken en de eindevaluatie (met een vakjury) is nog niet voorbereid.
- Het centrum dient waakzaamheid aan de dag te leggen inzake de administratieve opvolging van de cursisten. Zo was het aanwezigheidsregister de eerste maand niet ondertekend en vermeldde het proces-verbaal van de eerste module een cursist als niet deelgenomen aan de eindevaluatie terwijl dit wel het geval was. Ook ontbraken op dit proces-verbaal de nodige handtekeningen.
- Dezelfde waakzaamheid is aangewezen bij het verstrekken van informatie. Zo vermeldt het centrumreglement niet de volledige toelatingsvoorwaarden tot de opleiding Bedrijfsbeheer en is de website niet geactualiseerd: deze bevat nog een niet-geactualiseerd centrumreglement en de oude organisatie van de opleiding Bedrijfsbeheer.

4.2 SVWO – Nederlands tweede taal – Nederlands richtgraad 1 en 2

Wegens ziekte van Carine Steverlynck, vakinspecteur NT2, werden de opleidingen Nederlands richtgraad 1 en 2 niet onderzocht tijdens deze doorlichting.

4.3 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 – Duits richtgraad 1

Voldoet

Vaststellingen:

- Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen in voldoende mate.
- Het centrum beschikt niet over documenten die de afstemming in kaart brengen tussen het materiaal, de evaluatie en de leerplandoelstellingen.

- Uit de leerstofplanningen kan momenteel niet worden afgeleid of alle leerplandoelstellingen aan bod komen. De leerstofplanningen verwijzen weliswaar naar specifieke bouwstenen die gebruikt worden in de leerplandoelstellingen zoals contexten en tekstsoorten, maar niet naar specifieke leerplandoelstellingen.
- Het cursusmateriaal van richtgraad 1 bevat voor elk hoofdstuk wel een voorblad waarop geëxpliciteerd wordt wat de cursisten in dat specifieke hoofdstuk zullen leren. Momenteel is de hierop vermelde informatie een mengeling van taalhandelingen en ondersteunende kennis. Mits aanpassing – onder meer door consequenter te focussen op concrete spreek-, luister-, lees- en schrijfdoelen – kunnen de voorbladen een instrument vormen om de afstemming tussen de leerinhouden en de leerplandoelen te bewaken.
- Het cursusmateriaal laat in voldoende mate toe om de leerplandoelstellingen te realiseren. Het centrum maakt gebruik van een zelf ontwikkelde cursus die een aantal troeven bevat. Het materiaal is verzorgd en duidelijk gestructureerd. Naast het gebruik van de hierboven vermelde voorbladen met leerdoelen voorziet de syllabus in symbolen die verwijzen naar de verschillende vaardigheden. Dit systeem is waardevol. Het zou nog aan kwaliteit winnen door selectiever gebruik te maken van onder meer de symbolen schrijven en lezen. Nu verwijzen deze symbolen zowel naar schrijven en spreken als doel als naar middel. Op die manier is het minder transparant hoeveel functionele en relevante schrijf- en leesvaardigheidsoefeningen het cursusmateriaal daadwerkelijk bevat. Positief zijn het functionele leesmateriaal en de korte dialogen die focussen op dagelijks taalgebruik. Het is onduidelijk in hoeverre het centrum bij de aanwending van het materiaal oog heeft voor de leerplandoelstellingen die betrekking hebben op strategieën en attitudes. Het cursusmateriaal zou explicieter aandacht kunnen besteden aan taalgebruik dat cursisten nodig hebben om communicatiestrategieën te kunnen toepassen.
- Het onderwijsleerproces is doorgaans functioneel en communicatief. Er wordt voldoende aandacht besteed aan de mondelinge vaardigheden en de doeltaal wordt consequent gehanteerd vanaf de beginmodules. Voor luistervaardigheid voorziet het centrum naast audiomateriaal occasioneel in videomateriaal. Deze praktijk is positief en wordt liefst nog uitgebreid. Hetzelfde geldt voor werkvormen die de spreektijd van cursisten verhogen, zoals het werken per twee of in kleine groepjes. Minder relevant is de praktijk om cursisten luidop teksten te laten voorlezen die gebruikt worden om specifieke woordenschat in te oefenen.
- Uit gesprekken tijdens de doorlichtingen blijkt ook dat cursisten tevreden zijn over het onderwijsleerproces: ze appreciëren het praktijkgerichte karakter van het cursusmateriaal, de inzet en de ICT-vaardigheden van het personeel.
- De evaluatie is in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen, maar de evaluatie van sommige vaardigheden gebeurt op een validere manier dan die van andere. De evaluatie van luistervaardigheid is het meest kwaliteitsvol: er wordt gebruikgemaakt van diverse tekstsoorten en opdrachten om de luistervaardigheid te evalueren. De evaluatie van spreekvaardigheid kan verhoogd worden door extra opdrachten te voorzien waarbij cursisten ook een initiërende rol kunnen opnemen in een gesprek. Voor de evaluatie van leesvaardigheid wordt zowel gebruikgemaakt van opdrachten die focussen op specifieke gegevens als opdrachten die evalueren of cursisten ook gegevens kunnen structureren, wat positief is. Een aandachtspunt is het leesmateriaal: soms worden teksten gebruikt die niet bedoeld zijn als leesmateriaal. Occasioneel wordt lezen als instrument verward met lezen als doel. De schrijfvaardigheid van de cursisten wordt geëvalueerd aan de hand van diverse schrijfopdrachten, wat positief is. De opdrachten kunnen winnen aan functionaliteit door het schrijfdoel en –publiek te expliciteren. Uit een analyse van de evaluatieopdrachten blijkt dat de moeilijkheidsgraad vrij hoog ligt.

- Het centrum maakt nog geen gebruik van fiches met beoordelingsrubrieken om de evaluatie van spreek- en schrijfvaardigheid te objectiveren. Het gebruik ervan zou nochtans een meerwaarde bieden, niet alleen om de validiteit van de evaluatie te verhogen, maar ook om de cursisten gerichte feedback te kunnen geven.
- Vorig schooljaar besliste het centrum om een mappenstructuur aan te maken op het intranet waarin de leerkrachten vreemde talen les- en evaluatiemateriaal zouden kunnen plaatsen. Momenteel zijn de mappen nog leeg. Aangezien het initiatief een adequaat middel is om de aanwezige expertise van de leerkrachten te benutten en te vergroten, wordt dit initiatief best verder gestimuleerd en opgevolgd. Het centrum beschikt alvast over kwaliteitsvolle voorbeelden die inspirerend kunnen werken.
- In de taalklassen is er de mogelijkheid om audio- en audiovisueel materiaal te gebruiken. De recente installatie van smartboards in de leslokalen van de campussen in Lommel en Overpelt biedt interessante mogelijkheden en vergemakkelijkt sterk het gebruik van internet- en audiovisueel materiaal.
- Het centrum maakt voor zijn oriëntering gebruik van een schriftelijke proef, aangevuld met een mondelinge proef of een observatieperiode tijdens de eerste proefles. De schriftelijke toelatingsproeven steunen vooral op ondersteunende kennis. In die zin zijn ze niet afgestemd op de leerplandoelstellingen lees- en schrijfvaardigheid. Het is onduidelijk welke criteria gebruikt worden om de mondelinge vaardigheden in te schatten. Het centrum verzamelt nog geen data om de kwaliteit van zijn oriënteringspraktijk te onderbouwen, wat een meerwaarde zou vormen. Uit gesprekken blijkt dat cursisten tevreden zijn over de oriënteringspraktijk.

4.4 SVWO – Talen richtgraad 1 en 2 – Duits richtgraad 2

Voldoet niet

Vaststellingen:

- De leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd.
- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd in de modules Threshold 1 A/B, maar niet in de modules Threshold 2 A/B, 3 A/B en 4 A/B.
- Het onderwijsleerproces en de evaluatie van de modules Threshold 1 A/B sluiten sterk aan bij de aanpak in de modules van richtgraad 1. De bevindingen die geformuleerd zijn over de leerstofplanning, het cursusmateriaal, het onderwijsleerproces en de evaluatie gelden dus ook voor de modules Threshold 1 A/B.
- Het centrum groepeerde cursisten uit de modules Threshold 2 A/B, 3 A/B en 4 A/B in een lesgroep. De voorkennis van de cursisten die deze modules volgen, loopt sterk uit elkaar. Sommige cursisten volgen Threshold 2 A/B voor de eerste keer, andere cursisten hebben, via het repetitief gebruik van de modules Threshold 4 A/B een taalvaardigheidsniveau opgebouwd dat een stuk hoger ligt. Dat stelt de leerkracht voor enorme uitdagingen op het vlak van differentiatie.
- Het materiaal voor de modules Threshold 2 A/B, 3 A/B en 4 A/B laat niet toe om de leerplandoelstellingen te realiseren die vooropgesteld worden voor deze modules.
- Voor deze heterogene cursistengroep wordt gewerkt met zelf samengesteld cursusmateriaal dat thematisch is opgebouwd. Het cursusmateriaal is – gezien het afgelegde traject van een groot deel van de cursisten - van een vrij hoog niveau. Er zijn onvoldoende opdrachten in opgenomen die variëren in moeilijkheidsgraad en op die manier tegemoetkomen aan de verschillende vereisten voor de drie modules. In het onderwijsleerproces ligt de klemtoon op de mondelinge vaardigheden, zoals informele discussies naar aanleiding van teksten of videomateriaal. De schriftelijke vaardigheden komen minder systematisch en onvoldoende gradueel aan bod.

- De evaluatie is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen van de modules Threshold 2 A/B, 3 A/B en 4 A/B. Er wordt gewerkt met een examen voor alle cursisten ongeacht hun beginsituatie. De evaluatie is dus onvoldoende gedifferentieerd. Daarnaast worden de vaardigheden niet allemaal op een valide manier geëvalueerd. De opdrachten voor luister- en leesvaardigheid zijn sterk taalkundig georiënteerd en peilen eerder naar ondersteunende kennis dan naar het toepassen van de vaardigheden. Het beperkt aantal opdrachten dat peilt naar het inhoudelijk begrip van de luister- en leesteksten zijn te weinig gevarieerd om de leerplandoelen op een valide manier te toetsen. Voor schrijfvaardigheid wordt gekozen voor een schrijfopdracht zonder schrijfdoel en –publiek.
- Het centrum organiseert elk jaar een buitenlandse reis voor de cursisten Duits, die tijdens de lessen wordt voorbereid. Dit biedt uiteraard mogelijkheden om gedifferentieerd te werken. Deze mogelijkheden worden al gedeeltelijk gebruikt, maar het centrum zou hier nog verder in kunnen gaan.
- Ondanks de geleverde inspanningen om elk jaar te voorzien in nieuw cursusmateriaal en in te spelen met de wensen van het cursistenpubliek, is deze opleiding dus onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het centrum onderzoekt best welk traject aansluit bij de leerbehoeften van zijn cursistenpubliek zonder afbreuk te doen aan de leerplanrealisatie of het didactische comfort van de leerkracht

4.5 SVWO – Talen richtgraad 1 en 2 – Engels richtgraad 1 en 2

Voldoet

Vaststellingen:

- Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen in voldoende mate.
- Binnen het centrum werd al gereflecteerd over de leerplandoelstellingen maar nog onvoldoende gestructureerd en te veel op individuele basis. De leerkrachten zijn vragende partij om meer ondersteuning te krijgen bij de interpretatie van de leerplandoelstellingen.
- Het centrum brengt nog niet systematisch in kaart hoe het materiaal en de evaluatie afgestemd zijn op de leerplandoelstellingen. Het centrum expliciteert evenmin hoe het de opbouw in moeilijkheidsgraad tussen de diverse modules bewaakt.
- Uit de leerstofplanningen kan momenteel niet worden afgeleid of alle leerplandoelstellingen aan bod komen. De meeste leerstofplanningen vermelden enkel de leerinhouden uit het handboek met de gebruikte contexten en de vaardigheden die ingeoefend worden. Maar ze verwijzen niet naar specifieke leerplandoelstellingen. Het centrum beschikt nochtans over leerstofplanningen die al een aantal leerplandoelstellingen vermelden. Dit leerkrachtgebonden initiatief wijst op inspanningen om doelgericht te werken en wordt best verbreed tot reflectie over het doelenkader met alle taalleerkrachten. Hierbij mag het centrum de leerplandoelstellingen niet vergeten in verband met strategieën en attitudes voor de verschillende vaardigheden. Deze leerplandoelstellingen worden immers nergens vermeld, wat het risico inhoudt dat ze onvoldoende aan bod komen in het onderwijsleerproces en de evaluatie.
- Het gebruik van twee verschillende leerstofsjablonen die andere accenten leggen bij het inventariseren van de leerstof, zelfs voor parallelle modules, en de verschillende wijze waarop leerkrachten de leerstofplanning invullen, wijzen erop dat het centrum nog een weg kan afleggen naar meer expertise-uitwisseling en afstemming. Uit een aantal leerstofplanningen blijkt dat schrijf- en leesvaardigheid niet altijd correct worden geïnterpreteerd.

- Het cursusmateriaal laat doorgaans toe om de leerplandoelstellingen te realiseren. Het centrum maakt gebruik van handboeken aangevuld met extra materiaal, soms enkel van zelf samengesteld materiaal. Wat opvalt zijn de kwaliteitsverschillen bij de selectie van extra of zelf samengesteld materiaal. Die selecties gebeuren soms zeer oordeelkundig: het materiaal komt tegemoet aan de noden en behoeften van de cursisten en getuigt van een vaardigheidsgerichte en taakgerichte aanpak. Dit geldt voor alle modules in richtgraad 1. In richtgraad 2 is de kwaliteit van het zelf samengesteld materiaal wisselend en leerkrachtgebonden. Soms focust het vooral op extra ondersteunende kennis en tekstmateriaal, maar kan er niet worden afgeleid of het voldoende vaardigheidsgericht wordt aangewend tijdens de lesmomenten. Uit gesprekken met cursisten blijkt ook dat er leerkrachtgebonden verschillen zijn wat betreft de aandacht voor het inoefenen van mondelinge vaardigheden.
- Het centrum maakt dus best werk van de geplande expertise-uitwisseling over het gebruikte materiaal. Een evaluatie van het gebruikte cursusmateriaal op zijn vaardigheids- en doelgerichte karakter zal het centrum toelaten om bijsturingen door te voeren die een betere afstemming op de leerplandoelstellingen garanderen in alle modules. Het centrum beschikt alvast over kwaliteitsvolle voorbeelden die inspirerend kunnen werken.
- Het onderwijsleerproces is doorgaans functioneel en communicatief, maar wordt gekenmerkt door dezelfde leerkrachtgebonden verschillen die ook blijken uit de analyse van het materiaal. Sommige leerkrachten maken gebruik van activerende werkvormen en opdrachten die de cursisten meer verantwoordelijkheid geven over hun leerproces, wat zeer waardevol is. Bij andere leerkrachten sturen de keuzes van het handboek sterker het onderwijsleerproces aan. In de meeste taalklassen wordt voornamelijk gewerkt met audiomateriaal voor luistervaardigheid. Het gebruik van extra video- en internetmateriaal zou de kwaliteit van het onderwijsleerproces verhogen.
- Een aantal leerkrachten leveren veel inspanningen om cursisten in contact te brengen met de doeltaal: er worden gastsprekers uitgenodigd naar de klas, extramuros activiteiten op touw gezet en buitenlandse reizen georganiseerd. Al die activiteiten worden op een kwaliteitsvolle manier voorbereid en begeleid.
- In de meeste taalklassen is er de mogelijkheid om audio- en audiovisueel materiaal te gebruiken, uitgezonderd in de nieuwe lokalen van het OCMW in Ham. De recente installatie van smartboards in de leslokalen van de campussen in Lommel en Overpelt biedt de leerkrachten interessante mogelijkheden en vergemakkelijkt sterk het gebruik van internet- en audiovisueel materiaal. Het centrum heeft al een studiedag/workshop georganiseerd om leerkrachten vertrouwd te maken met het gebruik van de smartboards. Aangezien dit nog niet bij alle leerkrachten effect heeft gehad, doet het centrum er goed aan om het gebruik ervan verder te promoten en te ondersteunen.
- De cursisten klagen over de temperatuur in de taalklassen die gelegen zijn op de tweede verdieping van de campus in Overpelt. De inspectie stelde tijdens de klasbezoeken vast dat de temperatuur inderdaad te wensen overlaat.
- De leerkrachten hebben hun eigen aanpak om tegemoet te komen aan specifieke leernoden van hun cursistengroepen. Dat blijkt onder meer uit de lesopbouw, de gekozen werkvormen en methodieken en uit de vormen van gespreide en permanente evaluatie. Sommige leerkrachten volgen het leerproces van de cursisten nauw op en geven geregeld gerichte feedback. Deze praktijk is zeer waardevol, maar kent nog geen centrumbrede implementatie. Uit gesprekken met cursisten blijkt alleszins dat de leerbegeleiding en de socio-emotionele begeleiding van een aantal leerkrachten erg worden gewaardeerd. Ondanks de bereidheid van de leerkrachten om in te spelen op de leernoden van de cursisten, ervaart het centrum het niet evident om de leerplandoelstellingen te realiseren met de doelgroep senioren 55+ binnen de voorziene moduleduur.
- De evaluatie is niet in alle modules voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Ook hier stelt de inspectie leerkrachtgebonden verschillen vast.

- De evaluatie in richtgraad 1 is voldoende tot zeer goed afgestemd op de leerplandoelstellingen. De variatie in tekstsoorten en opdrachten zorgt ervoor dat de leerplandoelstellingen van de diverse vaardigheden voldoende breed worden geëvalueerd. Ook zeer positief zijn de uitgebreide feedback die cursisten krijgen over hun spreekvaardigheid en het functionele karakter van de schrijfvaardigheidsoopdrachten (met een schrijfdoel en –publiek) en het leesmateriaal. Een aandachtspunt vormt het gewicht van de ondersteunende kennis: het centrum waakt er best over dat de opdrachten op ondersteunende kennis niet te sterk gehonoreerd worden ten opzichte van de vaardigheden in de modules waarin uitsluitend gebruik wordt gemaakt van gespreide en permanente evaluatie.
- De kwaliteit van de evaluatie in richtgraad 2 is leerkrachtgebonden. Er zijn zeker voorbeelden van functionele opdrachten voor de vier vaardigheden, maar niet in alle evaluaties of voor alle modules. De evaluaties vertonen vooral een gebrek aan variatie in tekstsoorten en opdrachten. Voor luistervaardigheid wordt te vaak gebruikgemaakt van audiomateriaal en vragen over specifieke gegevens. Wat doorgaans ontbreekt zijn opdrachten die peilen naar de globale boodschap en van cursisten vereisen dat ze gegevens herstructureren en beoordelen. Het leesmateriaal bestaat overwegend uit leesteksten die niet in de originele lay-out zijn weergegeven. In de schrijfvaardigheidsoopdrachten wordt het schrijfdoel en –publiek meestal niet geëxpliciteerd. De evaluaties bevatten bovendien niet altijd voldoende informatie over de opbouw en inhoud van de opdrachten spreekvaardigheid om een oordeel te vellen over de kwaliteit van de evaluatie spreekvaardigheid. Occasioneel worden de vaardigheden verkeerd geïnterpreteerd. Een tweede aandachtspunt is de opbouw in moeilijkheidsgraad. Het is immers niet altijd duidelijk hoe het centrum de progressie in competentieniveau bewaakt bij de invulling en keuze van de evaluatieopdrachten. Occasioneel worden lees- en schrijfvaardigheidsoopdrachten herleid tot het schrijven of lezen van oefeningen op ondersteunende kennis.
- Het centrum is aan het experimenteren met beoordelingsfiches om de evaluatie van spreekvaardigheid te objectiveren. Dat is positief. Op dit moment circuleren er nog verschillende versies van beoordelingsfiches. Het is aangewezen dat de leerkrachten ervaringen uitwisselen over het gebruik ervan en afspraken maken. Hetzelfde geldt ook voor de beoordeling van schrijfvaardigheid, waarvoor het centrum nog geen beoordelingsrubrieken heeft bepaald. De inspectie stelt ook vast dat cursisten soms onterecht punten verliezen als ze schriftelijk vragen beantwoorden die bedoeld zijn om luister- en leesvaardigheid te evalueren. Het centrum stuurt deze praktijk best bij.
- Het centrum maakt voor zijn oriëntering gebruik van de Oxford Quick Placement Test, aangevuld met een mondelinge en schriftelijke opdracht. Bij twijfel wordt aan een collega gevraagd om een extra mondelinge test af te nemen. De cursisten zijn tevreden over de oriëntering. Het zou nuttig zijn om data te verzamelen die de kwaliteit van de oriënteringspraktijk staven.

5. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

Vaststellingen

- Het centrum heeft een procedure uitgewerkt om nieuwe leerkrachten en stagiairs te informeren en te begeleiden.
- De mentor informeert nieuwe leerkrachten over een aantal aspecten van organisatorische en administratieve aard. Beginnende leerkrachten krijgen toegang tot het intranet en ontvangen een onthaalbrochure met praktische informatie die campusspecifiek is opgesteld. De brochure is up-to-date en gebruiksvriendelijk. Aangezien het centrum inzet op meer samenwerking tussen de campussen en een groot deel van informatie in de campusspecifieke brochures gemeenschappelijk is, kan de vraag gesteld worden naar het nut van aparte brochures.
- De begeleiding van de agogisch-didactische aspecten wordt hoofdzakelijk gedelegeerd naar de voorzitter van de vakwerkgroep. Daarnaast voorziet de procedure van aanvangsbegeleiding ook in klasbezoeken door de directeur en mentor. De mentor woont een les van de beginnende leerkracht bij, hetzij op vraag van de beginnende leerkracht of bij mogelijke problemen. Het klasbezoek resulteert in een uitgebreid mentorverslag dat besproken wordt met de beginnende leerkracht.
- Het centrum laat nog een aantal kansen onbenut om de vakinhoudelijke begeleiding te versterken en structureler op te volgen. Het is onduidelijk in welke mate er overleg is tussen de mentor en vakgroepverantwoordelijke over het functioneren van de nieuwe leerkracht. De vakgroepverantwoordelijke wordt nog niet betrokken bij deze klasbezoeken. Gezien de vakinhoudelijke expertise van de vakgroepverantwoordelijke zou dit het centrum toelaten om nog gericht in te spelen op de leernoden en -behoeften van de beginnende leerkrachten. Het centrum doet voor zijn aanvangsbegeleiding evenmin een beroep op de expertise die aanwezig is in de specifieke lerarenopleiding.
- De laatste jaren zijn er geen nieuwe leerkrachten Talen in dienst getreden. De laatst aangeworven leerkrachten zijn tevreden over de manier waarop de vakgebonden begeleiding verloopt. Ze zijn echter minder op de hoogte van de procedures voor aanvangsbegeleiding en de functie en taken van de mentor.
- De informatiedoorstroming naar de leerkrachten Talen die een vervangingsopdracht uitvoeren, is voor verbetering vatbaar. De tijdelijke leerkrachten krijgen niet altijd voldoende informatie over de leerdoelen en opdrachten die ze moeten realiseren. De geplande uitwisseling van cursus- en evaluatiemateriaal voor de verschillende modules Talen zal hiervoor deels een oplossing bieden.
- Het centrum biedt de nieuwe leerkracht Bedrijfsbeheer algemene ondersteuning aan, maar is door het ontbreken van een vakgroep niet goed geplaatst om ook inhoudelijk overleg te organiseren. Het centrum kan hiervoor een beroep doen op de pedagogische begeleidingsdienst.

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ontwikkeling.

5.5.1 Onderwijsaanbod

Vaststellingen

- Het centrum heeft een uitgebreid onderwijsaanbod verspreid over tien lesplaatsen in Noord- en West-Limburg. Het centrum maakt voornamelijk gebruik van de infrastructuur van het gemeenschapsonderwijs en van enkele gemeentelijke diensten.
- Het aanbod omvat opleidingen uit elf studiegebieden van het niveau secundair volwassenenonderwijs en een specifieke lerarenopleiding. De opleidingen ICT (43 %) en Talen (21 %) vormen de belangrijkste pijlers van het aanbod. De nijverheidstechnische opleidingen, de opleidingen Voeding/Huishoudelijk Onderwijs en NT2 nemen elk een kleine 10% van de inschrijvingen voor hun rekening.
- Het totale aantal inschrijvingen is vrij stabiel gebleven ten opzichte van de vorige doorlichting, maar kent de laatste jaren wel een daling, die het sterkst is voor de opleidingen ICT en NT2. Vanaf 1 september 2008 richt het centrum onder eigen auspiciën de opleidingen Kok en SLO in. Daarvoor maakten deze opleidingen integraal deel uit van het aanbod van het CVO Step Hasselt. Het onderwijsaanbod werd sinds de vorige doorlichting ook uitgebreid met een opleiding Italiaans op R3. De laatste twee jaren heeft het centrum zonder resultaat een aantal nieuwe programmaties willen doorvoeren. Het centrum ervaart het beslissingsproces binnen het consortium op dit vlak eerder als remmend dan stimulerend.
- Het centrum staat in de toekomst voor belangrijke uitdagingen voor de invulling van zijn onderwijsaanbod. Het centrum is zich hiervan bewust en heeft aan de hand van relevante data een analyse gemaakt van de evolutie van zijn eigen aanbod in relatie tot het aanbod in het consortium. Op basis van deze analyse formuleerde het centrum een aantal strategische keuzes die werden opgenomen in het beleidsplan 2010-2011. De gemaakte keuzes staan in het teken van een rationeel onderwijsaanbod en sporen met de beleidsopties van de overheid. Een opvallende vaststelling is dat het beleidsplan geen onderscheid maakt voor de studiegebieden Talen en NT2, wat het centrum nochtans zou toelaten om gericht initiatieven te nemen.
- Het centrum voert een doelgroepenbeleid in samenwerking met een aantal gemeentelijke diensten (OCMW's, dienstencentra) van Beringen, Kwaadmechelen, Lommel en Leopoldsburg. Het aanbod omvat een cursus Naaien voor kansarme vrouwen, taalcursussen (Engels, Frans en Spaans) voor 55-plussers en informaticacursussen. Vanaf september 2011 zal er ook een cursus Spaans voor op reis en Engels worden ingericht in samenwerking met het OCMW in Paal.
- Uit het beleidsplan 2010-2011 spreekt de bereidheid om meer vraaggestuurd te gaan werken en in te spelen op de opleidingsnoden in de regio. Het centrum doet er goed aan om de mogelijkheden op dat vlak verder te verkennen en uit te bouwen. De ervaring die het centrum in het verleden heeft opgedaan met maatwerk voor NT2 en Engels en met de organisatie van een aanbod in samenwerking met Cevora kan daarbij inspirerend werken.
- De organisatie van het reguliere aanbod Talen en Nijverheidstechnieken is momenteel vrij klassiek. Het betreft jaaropleidingen met één instapmoment. Occasioneel stromen er cursisten Talen in tijdens het tweede semester. De organisatie van de opleidingen NT2, ICT is flexibeler: er is een tweede instapmoment in januari. Binnen het aanbod ICT worden een aantal modules in gecombineerd onderwijs aangeboden. Voor NT2 is er een intensief dagaanbod (4x/week) en een minder intensief avondaanbod (2x/week). Het centrum organiseert geen duale of geïntegreerde trajecten voor zijn cursisten NT2.
- Het centrum maakt zijn aanbod op diverse manieren bekend, onder meer via gedrukte en digitale media (opleidingskrant, affiches, advertenties, website) en organiseert contactmomenten. Er wordt telkens informatie gegeven over het aanbod van alle vestigingsplaatsen. Cursisten en ex-cursisten worden ook via een nieuwsflash geïnformeerd over het aanbod.

- Het centrum beschikt over een aantal werkgroepen die zich bezighouden met promotie en werving. Het centrum vraagt bij de inschrijving van cursisten nog niet systematisch via welke promotiemiddelen of –kanalen ze het centrum hebben leren kennen. Die informatie zou een meerwaarde bieden voor het centrum om zijn werving en publiciteit te evalueren en bij te sturen.
- De opleidingen Engels trekken voornamelijk een publiek aan dat een taal wil leren voor hun persoonlijke zelfontplooiing en om sociale redenen. Het centrum bereikt in zijn vestigingsplaats in Beverlo ook enkele ex-cursisten uit de basiseducatie. In het verleden was de doorstroming vanuit de basiseducatie sterker, wat wellicht te verklaren was door het systeem van warme overdracht dat werd toegepast door de lesgevers Engels uit beide centra. Het centrum overweegt best om deze vorm van begeleiding terug in te voeren.
- De cursisten Duits volgen vaker de opleiding om professionele redenen of hebben geregeld contact met Duitssprekenden, waardoor het niveau van de opleidingen Duits vrij hoog ligt. Rekening houdend met de opmerkingen in het erkenningsonderzoek onderzoekt het centrum best welke trajecten qua duur, moeilijkheidsgraad of oriëntering beter afgestemd zijn op zowel de noden van het cursistenpubliek als de vooropgestelde leerplandoelstellingen.
- De opleiding Bedrijfsbeheer kende heel wat wijzigingen zoals een teruglopend aantal inschrijvingen, een nieuwe leerkracht en een nieuw leerplan. Het centrum overweegt best een planning van de twee modules Bedrijfsbeheer die een kwalitatieve verbetering van het onderwijsproces oplevert.
- Het centrum betreft in de opleiding Bedrijfsbeheer nog geen andere partners, maar overweegt een samenwerking met een naburige secundaire school.

5.5.2 Onderwijsorganisatie

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op:

- Het centrum wordt geleid door de directeur, die wordt bijgestaan door twee deeltijdse adjunct-directeurs. Het centrum kende de laatste jaren een aantal veranderingen op het niveau van het directieteam, wat de nodige flexibiliteit vereiste van het personeel.
- De adjunct-directeurs fungeren als vestigingsplaatsverantwoordelijken voor de campussen in Overpelt, Leopoldsburg en Beverlo en genieten een vrij grote mate van autonomie. Er is voldoende beleidsmatig overleg met alle directieleden, wat zorgt voor structuur.
- Het personeel ervaart het leiderschap als laagdrempelig. Volgens de leerkrachten zijn de vestigingsplaatsen ook sterker naar elkaar toegegroeid. Dit proces is echter nog niet afgerond en verdient blijvende aandacht.
- Door de sterk uitgebouwde structuur van participatieorganen, werk- en vakgroepen krijgen de personeelsleden voldoende mogelijkheden om vorm te geven aan het beleid van het centrum. In het overkoepelende pedagogisch college, dat breed is samengesteld met vertegenwoordigers uit alle vestigingsplaatsen en studiegebieden, worden beleidsmatige aspecten mee voorbereid en geëvalueerd.
- De leerkrachten zijn tevreden over het besluitvormingsproces en de communicatie. Ze ervaren voldoende ruimte voor inspraak en de interne communicatie verloopt doorgaans vlot. De formele communicatie van directie naar personeel gebeurt hoofdzakelijk via personeelsvergaderingen, het intranet en e-mail. Het centrum heeft inspanningen geleverd om zijn personeelsleden bij te scholen in het gebruik van het intranet.
- Het centrum maakt, buiten de modules gecombineerd onderwijs, nog geen gebruik van een elektronisch leerplatform om zijn cursisten te ondersteunen en begeleiden.
- Het vakinhoudelijk overleg verloopt gestructureerd in de vakwerkgroepen. Voor de Talen is er een structuur opgezet die voorziet in zowel taaloverstijgend als taalspecifiek vakoverleg en bevorderen de degelijke verslagen een goede informatiedoorstroming. Naast onderwijsondersteunende items werd er ook gereflecteerd over de evaluatiepraktijk. Daarbij ging de meeste aandacht naar aspecten van organisatorische en praktische aard. Om de doeltreffendheid van het vakinhoudelijk overleg te verhogen, buigen de werkgroepen Talen zich best sterker over de inhoudelijke aspecten. Dat kan door werk te maken van de geplande expertise-uitwisseling over het cursus- en evaluatiemateriaal. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de leerkrachten gebaat zijn bij deze uitwisseling om kwaliteitsverschillen tussen het materiaal en de evaluatie te detecteren en weg te werken.
- Gezien de waarde van het vakoverleg is het belangrijk dat de werking ervan goed wordt opgevolgd en dat de betrokkenheid van alle leerkrachten wordt nagestreefd. Een aantal leerkrachten geeft aan dat de directie hier sturender in kan optreden.
- Het centrum gaat best na hoe het leerkrachten kan ondersteunen die geen vakcollega's hebben, zoals het geval is voor de afdeling Bedrijfsbeheer.
- Het centrum heeft een centrumspecifieke toekomstvisie ontwikkeld voor zijn beleid voor de volgende jaren. Deze toekomstvisie is enerzijds gebaseerd op de overkoepelende missie en visieteksten van de Scholengroep 15 en van het gemeenschapsonderwijs en anderzijds op de uitdagingen waarvoor het CVO Lino Lommel staat bij de uitbouw van zijn toekomstige aanbod. Aspecten zoals leerbegeleiding en kwaliteitsvol onderwijs worden vermeld in de visie, maar kunnen sterker worden uitgewerkt.

- Het centrum neemt initiatieven om zijn algemene beleid vorm te geven vanuit deze centrumspecifieke visie en op basis van gerichte dataverzameling. Het streeft naar een integratie van zijn interne kwaliteitszorg en algemene beleid, maar zou hier nog verder in kunnen gaan.
- Het centrum beschikt enerzijds over een beleidsplan voor de periode 2010-2011 met strategische en operationele doelen. Anderzijds hanteert het centrum een overkoepelend actieplan 2008-2011 met verbeterpunten die verwijzen naar diverse CIPO-indicatoren. De naamgeving – kwaliteitsbeleidsplan – is verwarrend aangezien het om een lijst met prioritaire actiepunten gaat. De relatie tussen beide beleidsdocumenten is echter niet transparant. Ze verschillen niet alleen in focus en in tijdsperiode, maar ook wat betreft het soort gegevens waarop ze gebaseerd zijn en de mate waarin ze geoperationaliseerd werden.
- Het beleidsplan bevat hoofdzakelijk doelen die betrekking hebben op de heroriëntering van het onderwijsaanbod en aspecten die daar nauw mee samenhangen. Het is minder duidelijk over de rol en doelstellingen van de interne kwaliteitszorg binnen het algemene beleid. Het beleidsplan werd nog niet geconcretiseerd in specifieke acties met een tijdspad en verantwoordelijken. Ondanks de betrachting van het centrum om de operationele doelstellingen zo SMART mogelijk te formuleren, is dat nog niet voor alle doelstellingen het geval.
- Nochtans vormt het beleidsplan een waardevolle aanzet. Het formuleert doelstellingen met betrekking tot het onderwijsaanbod op basis van een analyse van outputgegevens. Het centrum brengt de evolutie van vestigingsspecifieke data met betrekking tot cursistenkenmerken en deelname- en slaagcijfers in kaart en vergelijkt deze informatie met gegevens uit het opleidingsplan van het consortium. De outputanalyse kan aan kwaliteit winnen door de onderscheiden aanbodclusters meer op te splitsen. Dit zou toelaten om de evolutie van specifieke studiegebieden gericht op te volgen. Het centrum zou de data ook intensiever kunnen aanwenden, onder meer om de kwaliteit van het onderwijsleerproces en de leerbegeleiding te evalueren.
- Het centrum is sinds 2006-2007 bezig met de uitbouw van een systeem van interne kwaliteitszorg onder leiding van een deeltijdse coördinator IKZ. Het centrum ging daarbij systematisch te werk: op basis van een toekomstvisie en een sterkte-zwakteanalyse werden prioritaire actiepunten bepaald die verkaveld werden over de schooljaren 08-09, 09-10, 10-11 in de vorm van jaarlijkse actieplannen. Deze actieplannen sturen de werking van de diverse werk- en vakgroepen aan. Naast deze actieplannen heeft het centrum recent een kwaliteitshandboek ontwikkeld om zijn procedures en instrumenten overzichtelijk te ordenen.

- Deze aanpak getuigt van inspanningen om doelgericht te werken. Toch is er ruimte voor verbetering. Voor de sterkte-zwakteanalyse die de basis vormde voor de actieplannen IKZ werd vooral gebruikgemaakt van interne zelfevaluatiegegevens uit de periode 2006-2007 zoals de verwerkte resultaten uit tevredenheidsmetingen van het personeel en de cursisten. Het centrum maakte nog geen gebruik van andere data als indicator voor de mate waarin er kwaliteitsvol gewerkt wordt, wat nochtans een meerwaarde zou betekenen. De doelstelling van het centrum om de analyse van cursistengegevens tegen 2013 softwarematig te optimaliseren, biedt voor de toekomst alvast extra mogelijkheden.
- Uit de actiepunten IKZ en uit de resultaten van het erkenningsonderzoek blijkt dat het centrum in zijn kwaliteitszorg nog sterker kan focussen op initiatieven die de kwaliteit van het kernproces verbeteren en borgen.
- Het centrum heeft nog geen systematiek bepaald voor de organisatie van zijn toekomstige personeelsbevragingen. De laatste personeelsmeting dateert van mei 2006. Het centrum is afgestapt van systematische cursistenbevragingen aangezien de resultaten weinig verrassingen opleveren en onderzoekt nieuwe manieren om zijn cursistenpubliek te bevragen.
- Bij de uitbouw van zijn kwaliteitszorgsysteem heeft het centrum aandacht voor ondersteuning. Het centrum maakt onder meer gebruik van de expertise van de pedagogische begeleidingsdiensten en werkt samen met zijn specifieke lerarenopleiding om het IKZ-traject te ontwikkelen. Daarnaast worden inspanningen geleverd om een draagvlak te creëren voor interne kwaliteitszorg binnen het centrum, onder meer via de diverse werkgroepen en een transparante communicatie. Het personeel is goed op de hoogte van de initiatieven op het vlak van kwaliteitszorg.
- Alhoewel het centrum in zijn oorspronkelijke planning een jaarlijkse evaluatie van zijn actieplannen IKZ vooropstelde, is het centrum nog niet toegekomen aan een evaluatie en eventuele bijsturing van zijn interne kwaliteitszorg. Het centrum plant een evaluatie dit schooljaar, maar het is nog niet duidelijk op welke manier die evaluatie zal worden aangepakt.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

7.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De eindevaluatie van de eerste module van de opleiding Bedrijfsbeheer is valide.
- De opleiding Engels richtgraad 1 is zeer kwaliteitsvol. Het onderwijsleerproces getuigt van een vaardigheidsgerichte aanpak en een grote cursistgerichtheid. Er zijn voorbeelden van zeer functionele evaluatieopdrachten.
- Het ontwikkelde cursusmateriaal voor de opleiding Duits richtgraad 1 is functioneel en gestructureerd.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het centrum heeft keuzes bepaald voor de invulling van zijn onderwijsaanbod op basis van een degelijke analyse van zijn cursistenpopulatie en relevante outputgegevens.
- Het centrum heeft een procedure uitgewerkt voor zijn aanvangsbegeleiding met aandacht voor de begeleiding van agogisch-didactische aspecten.
- De taalklassen zijn doorgaans goed uitgerust om communicatief taalonderwijs aan te bieden.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het centrum heeft diverse participatieorganen die de personeelsleden de mogelijkheid bieden om mee vorm te geven aan de werking van het centrum.
- Het centrum besteedt op een gestructureerde manier zorg aan kwaliteit en zorgt voor een draagvlak door zijn personeel te betrekken bij de uitbouw en uitvoering van zijn interne kwaliteitszorg.
- Het vakinhoudelijke overleg voor de Talen verloopt gestructureerd en voorziet zowel in taaloverstijgend als taalspecifiek overleg.
- Het centrum maakt gebruik van gestructureerde en toegankelijke documenten om het personeel te informeren over beleidsmatige en onderwijsondersteunende aspecten.

7.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Integreer de sleutelvaardigheden en methodologische wenken uit het nieuwe leerplan Bedrijfsbeheer sterker in het onderwijsleerproces en de evaluatie. Zorg voor een stimulerende ondernemingssfeer in de leeromgeving met de nodige materiële voorzieningen.
- Bereid de eindevaluatie van de tweede module van Bedrijfsbeheer (vakjury) tijdig voor.
- Overweeg een planning van de twee modules Bedrijfsbeheer die een kwalitatieve verbetering van het onderwijsproces oplevert.
- Informeer potentiële cursisten Bedrijfsbeheer duidelijk over de gewenste aanvangscompetenties, de evaluatiepraktijk en mogelijke voor- of neventrajecten.
- Maak in de vakgroepen Talen werk van de geplande expertise-uitwisseling van cursusmateriaal en evaluatieopdrachten zodat de kwaliteitsverschillen in het cursusmateriaal en de evaluatie worden weggewerkt.
- Ondersteun de leerkrachten Talen bij de interpretatie van de leerplandoelstellingen, inclusief de doelstellingen in verband met strategieën en attitudes om de doelgerichtheid van hun onderwijsleerproces en evaluatie te verhogen.
- Maak meer gebruik van audiovisueel materiaal in de taalmodules en dat vanaf de beginmodules.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Zorg voor voldoende vakinhoudelijke ondersteuning van leerkrachten die niet kunnen terugvallen op een vakgroep.
- Zorg voor een aangename temperatuur in de leslokalen in de campus in Overpelt.
- Bevorder de deskundigheid van het personeel verder in de toepassingsmogelijkheden van de smartboards zodat het gebruik ervan ingeburgerd geraakt bij alle leerkrachten.
- Bouw de vakinhoudelijke begeleiding in de aanvangsbegeleiding nog sterker uit.
- Implementeer de operationele doelstellingen uit het beleidsplan 2010-2011 met betrekking tot de invulling en organisatie van het aanbod.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Stem het kwaliteitszorgsysteem meer af op de bewaking en borging van de kwaliteit van het kernproces. Hanteer relevante data nog meer als kwaliteitsindicator.
- Maak werk van de geplande evaluatie van de initiatieven op het vlak van kwaliteitszorg en zorg voor een sterkere integratie van de interne kwaliteitszorg en het algemene beleid.
- Borg en verbeter de campusoverstijgende samenwerking.
- Actualiseer het centrumreglement wat betreft de toelatingsvoorwaarden Bedrijfsbeheer en de website.

7.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het centrum moet alle leerplandoelstellingen realiseren in de modules van de opleiding Duits richtgraad 2.

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring:

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen uitgezonderd die hieronder vermeld worden.

BEPERKT GUNSTIG

		omwille van
Opleiding per niveau		
SVWO	Talen richtgraad 1 en 2	
	Duits richtgraad 2	leerprestaties

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 april 2014** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hilde Vandeurzen

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: Patricia Mostmans